

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLLANDÓSÍTOTTA A VADMADARAK IMPORTÁLÁSÁNAK TILALMÁT

2007. január 11-én az EU egyhangúan úgy döntött, hogy betiltja a vadmadarak importálását, megelőzve ezzel a fertőző betegségek, mint a madárinfluenza behurcolását. Ennek eredményeképpen évente csaknem 4 millió madarat kímélnek meg a nemzetközi állatkereskedelemtől, melyek így a vadonban maradhatnak.

A történet 2004 decemberéig nyúlik vissza, amikor neves természetvédő szervezetek (American Bird Conservancy, Defenders of Wildlife, Greenpeace, IFAW, Jane Goodall Institute, National Audubon Society, RSPCA, Pro Wildlife, World Parrot Trust) összefogva megírták az Európai Uniónak a Vadmadár Nyilatkozatot (The European Union Wild Bird Declaration). Ebben a dokumentumban figyelmeztették az EU-t, hogy milyen veszélyeket rejt a vadmadarak behozatala, illetve hogyan veszélyezteti ez a fajok túlélését eredeti élőhelyükön.

Nem telt el egy év, amikor 2005 novemberében az Egyesült Királyságba Suriname-ból (Dél-Amerika) és Thaiföldről érkeztek vadon befogott madarak, melyeket közös karanténban tartottak megérkezésük után. Több madár elpusztult, és a tesztek H₅N₁ madárinfluenza vírustörzset mutattak ki. A hatóságok gyors lépéseket tettek, aminek eredményeképp még a felfedezést követő héten ideiglenesen leállították minden vadmadár importját az EU-ba 1 hónapig.

Mielőtt az 1 hónapos tilalom véget ért volna, kiterjesztették további 2 hónapra, 2006. január végéig. Ez időt adott a természetvédő szervezeteknek, hogy fontos jelentéseket, adatokat küldjenek az Európai Uniónak a vadon befogott madarak kereskedelméről, felhívva ezzel a figyelmet az importtilalom fenntartásának szükségességére.

A határidő lejártának közeledtével Markos Kyprianou – az Európai Bizottság egészségügyi és fogyasztóvédelmi biztosa – bejelentette, hogy a tilalmat további 4 hónapra kiterjesztik, májusig. Ezalatt a tagállamok képviselőiből álló Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság (Standing Committee on the Food Chain and Animal Health – SCFCAH) felülvizsgálta az eddigi döntéseket, és a tilalmat kiterjesztette július 31-ig.

A természet- és állatvédő szervezetek már kézzelfogható adatokkal tudtak szolgálni az elmúlt fél évről: a tilalom eddig 2.600.000 vadmadarat mentett meg a befogástól. Ezen szervezetek felhívására rengeteg állatbarát ragadott tollat egy-egy madarakat ábrázoló képeslap elküldésére Mar-

kos Kyprianounak, köszönetüket kifejezni az eddigiekért. Bár valószínűleg nem a képeslapok miatt, de Kyprianou 2006. december végéig, azaz további 5 hónapra terjesztette ki az ideiglenes vadmadár importtilalmat.

Nem sokkal később a Brit Állatorvosok Egyesülete (British Veterinary Association) bejelentette új álláspontját az Európai Uniónak a vadmadarak importtilalmának állandósítására.

A Vadmadár Nyilatkozat hatására Markos Kyprianou még 2005 májusában felkérte az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatalt (European Food Safety Authority – EFSA) egy független tudományos értékelés kidolgozására a vadmadár-kereskedelemtől. Ez a jelentés 2 hónappal ezelőtt készült el, és ez biztosította a tudományos forrását a január 11-i döntésnek. „Ez az intézkedés egy hatalmas lépés a madarak megőrzése és jóléte felé, és már nagy szüksége volt a közegészség és mezőgazdaság megóvásához.” – hangoztatta Dr. James Gilardi, a World Parrot Trust igazgatója.

2005-ben az Európai Unió alkotta a vadon befogott madár-világkereskedelem felvevőpiacának 90 %-át, mintegy 2 millió madarat importálva évente. Madárvédelmi szakértők becslése szerint az EU számára befogott madaraknak durván a fele pusztul el a befogás, illetve a szállítás alatt.

„Európa egy fontos küszöböt lépett át azzal, hogy lezárta ezt az ősi kereskedelmet. A madárkereskedelem milliókkal több vadmadarat pusztított el, mint a madárinfluenza, de ez a tilalom most megkísérel leállítani. Elismerés a bizottsági tagoknak ezért a döntésért, amelynek egész biztosan pozitív hatása lesz a ritka madárfajokra világszerte.” – mondta Mike Parr az Amerikai Madárvédelmi Szervezet (American Bird Conservancy) alelnöke.

Az új szabályozás értelmében csak azokból az országokból engedélyezik fogságban tartott, illetve tenyésztett madarak behozatalát az EU-ba, ahonnan már eddig is szállítottak élő baromfit. Ezek a biztonságosnak ítélt országok (USA, Ausztrália, Kanada és néhány további kereskedelmi partner) már bizonyították magas színvonalukat az állategészségügy terén és képességüket a nemzetközi állategészségügyi problémák megoldásában. A karantén feltételei szigorúbbá válnak, és az exportáló országnak is karanténban kell tartani egy ideig a madaraikat. A vadon befogott madarak behozatalát teljességgel megtiltották. Az új szabályozások nem vonatkoznak bizonyos madarakra, így a kereskedelmi céllal behozott baromfikra sem.

O. Gy.

tül közvetlenül az odú aljához jutunk. Ezt távozásunkkor agyaggal mindig gondosan lezártuk, hogy ne változzon meg a fészkek mikroklímája. A kiemelt fiókákat madarász zsákokban levittük a talajszintre, és különböző méréseket, megfigyeléseket végeztünk rajtuk.

Hogy nyomon kövessük fejlődésüket, rögzítettük súlyukat, különböző testrészeik méretét, tollazatuk fejlettségét, ektoparazitákat gyűjtöttünk róluk, és vért vettünk nemük meghatározásához (ez később történt laborban). Ha alkalmunk volt felnőtt egyed megfogni, akkor őket meg is gyűrtük és vért vettünk endoparazitáik vizsgálatához (szintén laborban). Minden fészkekről olyan adatokat is gyűjtöttünk, mint: tojások száma, mérete, a kikelt fiókák száma, a kirepült fió-

kák száma, elemezve ezzel a szaporodási sikerüket.

Egy fészkek újraellenőrzésére rendszerint minden harmadik napon került sor. Odúkat ellenőriztünk a rezervátum területén belül és kívül is (ahol egy fióka kivételével a többit a helyiek mindig eltávolították, mikor már nagyobbak voltak, eladva a Proyecto Elé munkatársainak), az adatelemzések során összehasonlítási lehetőséget biztosítva a két terület között.

Dél körül értünk vissza az alaptáborba, ekkor a hőmérséklet már sokszor 49 °C-ra emelkedett. Ebéd után jutott időnk a társasági életre, készülődni a délutáni tevékenységekre, vagy csak pihenni a függőágyainkban. Délután 4-től sötétedésig (ez 8-9 körül volt) újra nekiindultunk más fészkeket ellenőrizni vagy megfigyeléseket vé-

gezni a vegetáción. A növények rendszeres ellenőrzése lehetővé teszi számunkra jobban megérteni, hogy milyen típusú erdőket preferálnak a papagájok, illetve hogy mikor mennyi élelem (virág, gyümölcs, bogyó) áll rendelkezésre számukra.

A későbbiekben tervezik a kirepült fiókák és a felnőtt egyedek rádiótelemetriás nyomkövetését, ami további adatokat szolgáltatna például a populáció telelőhelyéről vagy a fiókák kirepülés utáni túlélési sikereiről.

Az adatok gyűjtésével és feldolgozásával remélhetőleg olyan tudományosan megalapozott információkhoz jutnak, ami már garantálhatja a populáció hosszú távú túlélését.

OLÁH GYÖRGY
(zoológus)